

‘Verduurzaming van bollen- teelt kan nu meters maken’

Al jarenlang is verduurzaming van de bloembollenteelt een thema. Vooral door het relatief intensieve gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is de bollenteelt behoorlijk milieubelastend. Met de introductie van Milieukeur Bloembollen wordt er nu een inhaalslag gemaakt voor de verduurzaming van deze sector.

Auteur: Wim Uljee

Op de Dag van de Openbare Ruimte 2015 gaven Greenpeace, KAVB (de branchevereniging van de bloembollensector) en SMK (Milieukeur) in een lezing uitleg over het sectorinitiatief om de bloembollenteelt te verduurzamen door middel van het keurmerk Milieukeur. Greenpeace ging in op de noodzaak tot verduurzaming van de sierteelt. KAVB gaf een toelichting op de totstandkoming van het keurmerk en het oppakken ervan door de bloem-

bollensector. Milieukeur legde uit welke garanties het Milieukeur-keurmerk biedt en hoe overheden vanaf 2016 duurzaam bloembollen kunnen inkoop.

Groot draagvlak

Stefanie de Kool is sinds 2014 projectleider agro/food bij SMK en was verantwoordelijk voor de totstandkoming van het Milieukeur-certificatieschema

bloembollen. Daarvóór werkte zij ruim twaalf jaar bij Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) van Wageningen Universiteit en Research (WUR). ‘In die tijd heb ik vanuit het onderzoek diverse duurzaamheidsprojecten mogen leiden, waarin we keken hoe de bloembollenteelt kan verduurzamen. Er bleek veel mogelijk, maar de vraag en waardering vanuit de markt ontbrak’, aldus Stefanie. ‘Daar komt de laatste jaren gelukkig verandering

4 min. leestijd

TECHNIEK

Introductie Milieukeur Bloembollen tijdens de Dag van de Openbare Ruimte: v.l.n.r. Michiel van Geelen (campagneleider landbouw Greenpeace Nederland), André Hoogendijk (adjunct-directeur KAVB) en Stefanie de Kool (projectleider agro/food SMK).

kwam mede doordat Milieukeur veel van de al gedefinieerde duurzaamheidsthema's van andere teelten kon afstemmen op de bloembollenteelt.'

Duurzaamheidsthema's

'De toepassing van gewasbeschermingsmiddelen is een belangrijk thema in het schema', zegt Stefanie. 'Zo is het gebruik van middelen uit de groep van de neonicotinoïden en een aantal andere milieubelastende middelen niet toegestaan. Bovendien geldt er een beperking op het gebruik van chemische gewasbescherming. Uitgangspunt is dat ziekten en plagen zo veel mogelijk worden voorkomen en dat biologische en mechanische bestrijding worden gestimuleerd. Maar andere onderwerpen zijn van minstens evenveel belang, zoals eisen voor biodiversiteit en landschap, schoon water, vruchtbare bodem, emissie van broeikasgassen en arbeidsomstandigheden.'

Duurzaam inkopen

Stefanie is blij dat die brede aanpak van Milieukeur-duurzaamheidsthema's ook weerklank vindt bij de Nederlandse overheid, want Milieukeur Bloembollen is sinds kort opgenomen in de 'Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Groenvoorzieningen'. Stefanie: 'Tot op heden voldeden alleen biologisch geteelde bloembollen aan deze criteria, maar het aanbod daarvan is beperkt; het areaal schommelt al jarenlang rond de 15 hectare. De inschatting is dat in 2016 een areaal van 150 hectare bloembollen Milieukeur-gecertificeerd zal zijn. En de ambitie is dat dit areaal de komende jaren met honderden hectares zal groeien. Het mooie is dat Nederlandse gemeentes dus al in 2016 hun ambitie kunnen waarmaken om in alle bloemperken duurzamere bloembollen te planten!'

Park en tuin

'Het is natuurlijk ontzettend belangrijk voor het milieu dat Nederlandse overheden duurzame bloembollen gaan inkopen. Zij zijn immers grootverbruikers en kunnen daardoor een belangrijke impuls geven aan de verduurzaming van hun leefomgeving en de sector', vervolgt Stefanie. 'Maar we zien dat ook de retail belangstelling begint te krijgen voor duurzamere bollen. Sinds Greenpeace in 2014 de noodklok luidde over het veelvuldig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de sierteelt, wordt daar nu ook het belang van duurzamer geteelde bollen onderkend. En die belangstelling stopt niet bij de grens; ook in het buitenland is er vraag naar neonicotinoïdevrije bloembollen.'

in. Door de media-aandacht voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in sierteeltproducten en de negatieve aspecten daarvan, ontstaat er vraag naar duurzamere producten. Die stimulans vanuit de markt is nodig om de teelt te veranderen en de afhankelijkheid van middelengebruik te doorbreken. Eind 2014 werd SMK benaderd door bloembollenteelers met de vraag of een keurmerk voor duurzamere bloembollen kon worden ontwikkeld. Bij Milieukeur is dan een eerste stap kijken of en hoeveel draagvlak er is bij telers, afnemers en andere belanghebbenden. Toen dat positief bleek, was een volgende stap het bijeen krijgen van een begeleidingscommissie, die tot taak had de mogelijke duurzaamheidsthema's van het certificatieschema in beeld te krijgen en te definiëren. Die begeleidingscommissie kreeg een brede maatschappelijke vertegenwoordiging door de aanwezigheid van telers, KAVB, Greenpeace, milieufederatie Noord-Holland, een certificatie-instelling, adviseurs van gewasbeschermingsmiddelen, onderzoekers, een waterschap en afnemers zoals gemeenten. PPO Lisse (Praktijkonderzoek Plant en Omgeving) leverde de inhoudelijke inbreng voor de criteria. Het certificatieschema kon uiteindelijk al per 1 september worden gepubliceerd. Dat